

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnštvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1'20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četletno K 4'50, mesečno K 1'50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnštvu je na Miklošičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina upravnštvu. Ne-frankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Županova potrditev in klerikalno-vladne nakane.

Šele danes je jasno, zakaj je pred približno dvema leti poslala kranjska deželna vlada v občinski svet ljubljanski svojega zastopnika. Deželno-vladni svetnik Kremenšek je bil namreč že takrat določen, da postane s časom v Ljubljani na mestnem magistratu vladni komisar in je imel za to mesto prakticirati.

Od vstopa deželno - vladnega zastopnika v občinski svet ljubljanski pa do danes so se vršile zakulisne zelo zanimive stvari in kovali so se načrti, ki jih je treba razkriti še predno postanejo dejstva.

Klerikalcem se je sicer posrečilo pridobiti za se Nemce in vlado, ali izprevideli so kmalu, da z deželnim zborom in odborom še ne dobijo absolutnega gospodarstva v deželi. Zavzeti je treba za to še Ljubljano in ker drugače ne gre, izmislili so si nov volilni red za Ljubljano, da ubijejo z njim napredni element. Ker so prišli v državni zbor po volilni reformi, posebej prirojeni za njih, skoraj z vsemi kranjskimi mandati in ker so dobili z novim volilnim redom absolutno večino v kranjskem deželnem zboru, upajo trdno, da zmagajo — s pomočjo novega volilnega načrta — tudi v Ljubljani. V dosego svojega namena so se domenili z vlado in Nemci naslednji načrt: Izvolitev župana Hribarja se ne predloži cesarju v potrditev; če bo občinski svet to vladno kľofuto kvitiral z zopetno izvolitvijo župana Hribarja in bo ta izvolitev sprejel, izvele vladni zastopnik Kremenšek iz žepa razpuščno listino in potem imenuje vlada svojim komisarjem na magistratu deželno-vladnega svetnika Kremenška, ki se odlikuje potem, da vzgaja svoje otroke tako, da še slovenski ne znajo in ta vladni komisar bi na to vodil nove volitve v občinski svet, ki pa bi se vršile že po novem volilnem redu, kakršnega so predložili v sankcijo klerikalci.

Res, čedni so ti načrti združenih sovražnikov slovenske in napredne Ljubljane!

V ponedeljek že smo poročali, da stojimo tik pred proklamiranjem, da župan Ivan Hribar ni potrjen. Klerikalci pripravljajo vladni pot. Začeli so pisati o srbski zaroti na Slovenskem, to pa samo za to, da bi vlada „srbske zarotnike“, ki bi si upali zavzeti se za svojega župana, kar najhitreje ugnala v kozji rog. „Slovenec“ o stvari trdovratno molči, ker se boji, da se ne bi prehitro zvedelo za klerikalno brezvestnost.

Naš list bo pa brez vsakega ozira razkrinkoval klerikalne lopovske načrte in bo natočil občinstvu čašo klerikalno-čistega vina. Za sedaj se omejujemo na konstatiranje suhih dejstev, pride pa čas, drugič se

bomo pa pečali z zakulisnim delovanjem klerikalnih izdajic malo obširnejše, ker gradiva imamo dovolj.

Iz slovenskih krajev.

Iz Gorice. V Gradišću ob Soči je bil svojčas ustanovljen hidravlični urad, da napravi načrte za regulacijo toka Soče. Takrat se je tudi v deželnem zboru povdarjalo, da je treba pričeti z regulacijo ob izviru a ne ob izlivu v morje. To je razumel vsak pameten človek, samo naša prebrisana vlada je bila drugačnega mnenja. Izdelala je načrt samo za regulacijo spodnjega toka, za zgornjega ni sploh ničesar napravila! Te dni se je pa urad razšel, kakor da bi bilo delo že dokončano. Menda pa gorenjega dela vlada sploh noče regulirati, ker teče po slovenskih krajih, za Furlanijo pa skrbi po očetovsko. Sicer pa tudi Lahom ne bo pomagano, dokler ni urejen gorenji tok in tako je vlada vrgla skosinsko zopet nekaj tisočakov brez vsake koristi. Pravi avstrijski sistem! Ljudstvo pa naj plačuje!

Kolonsko vprašanje je zadnje čase razburilo veleposesnike, ker so menili, da niso v novem vladnem načrtu zadostno varovane njihove koristi. Vlada je sedaj izdala poseben komunike, ki pojasnjuje njeno stališče v tem vprašanju. Povdarja se, da vlada ne namerava oškodovati niti veleposesnika niti kolenov, ampak se bo postavil zakon tako, da se bo varovalo obojestransko koristi. Značilen je pasus, kjer vlada graja in obžaluje, da se je to gospodarsko vprašanje izrabljalo v politične namene. S tem so prijeti za ušesa klerikalci, ki so s pomočjo kolonskega vprašanja dobili pri zadnjih volitvah (500) kolonov v Brdih in so tako zmagali. Natvezili so kolonom, da se bodo z vsemi močmi zavzeli za njihove koristi in ljudstvo jim je verjelo. Po končanih volitvah pa so vrgli puško v koruzo. No, in sedaj jih je prišla še vlada za dolga ušesa.

Slovanski Jug.

Glas iz Črne gore.

„Obzor“ ve poročati iz Belegrada, da bode narodna skupščina o priliki proglasitve kneževine za kraljevino v izvenredni seji sklenila, da se naj pomnoži število ministrstev na sedem. Ker bi to bilo drugače nemogoče in nepotrebno, se bode doseglo to s tem, da se bodo nekatera dosedajna ministrstva cepila. — Skozi vse liste je završala novica, da se bode bolgarski kralj Ferdinand osebnoudeležil cetinjskega slavlja. Sedaj pa je to vtajil belgrajski bolgarski poslanik in povedal, da ne bode kralj Nikiti osebno čestital. To bi se sicer lahko zgodilo, ali ker kralj Peter ne pojde sam na Cetinje — se pravi — tudi Ferdinand ne bode šel; on se namreč boji, da

bi Srbi videli v njegovi udeležbi ost, ki je naperjena proti njim. In temu se hoče izogniti, da ne bode nepotrebnega razburjenja.

Splošni pregled.

Avstrija pri vatikansko-španskem sporu?

Neka dunajska korespondenca registrira zelo neverjetno novico, da je kraljica-mati španska Kristina prosila cesarja Franca Jožefa, da bi posredoval pri sporu med Vatikanom in Španijo in skušal doseči dober sporazum. Splošno se sodi, da je odgovor rimske kurije in njeno razpoloženje, o katerem govorimo na drugem mestu, že plod cesarjeve besede. To je zelo verjetna vest, bolj pa je neverjetna izjava princa Bourbonskega, o katerem pravi „N. Fr. Fr.“, da ga je avstrijski cesar karal, ker se je postavil proti španski vladi v zadevi spora z Rimom. Princ je baje „ukor“ odklonil in se izrazil, da mu ni nič znano, da bi se bil avstrijski cesar ob njegovem početju spodikal, saj je bilo njegovo postopanje popolnoma korektno in skrajno rezervirano. — Tako! Najprej se Bourbonec javno hvalisa, da bode skoro zasedel španski prestol, potem pa se mu zdi postopanje korektno in napram Španiji rezervirano!

Slovaki se gibajo.

Vsako leto se vrše velike slavnosti pri Turčanskem Sv. Martinu. Letos so Slovaki sklenili o priliki generalnega zborovanja, ki je vedno združeno z narodnim slavljem, da bodo začeli na vse moči delovati za oživiljenje Slovaške Maticice in zopetno uvedbo slovaškega jezika v srednje šole. Muzejalno društvo „Žvena“ in drugi zborovalci so sklenili, da se sestavi osredni odbor, v katerem bode dvoje članov in eden namestnik za vsak okraj. Ta odbor bode volil izvrševalni odbor sedmih članov, ki bode vodil slovaško stranko. H koncu se je sklenilo ustanoviti akcijsko družbo za dvignjenje slovaške domače industrije, posebno vezanja. V Skalicih je že sicer enaka zadruha, ali ona ne more zadostovati namenu in potrebi. Slovaki so se začeli med ogrskimi narodnostmi prvi gibati.

Vatikan se klanja.

Rimski listi javljajo, da je uplival papež sam, da so bile odpovedane klerikalne demonstracije v San Sebastianu. Vatikan je hotel s tem pobiti glasove, ki so pravili, da pospešuje on agitacijo proti španski vladi. Ravnotako je bil baje papež tudi oni, ki je poučil princa Jaime Bourbonskega, da je bolje, če demonstracije izostanejo, o čemur naj on (princ) obvesti svoje pristaše. Papeška kurija upa, da bode ta njen korak pouzročil na Španskem preobrat in da vlada ne bo več tako radikalno postopala (aha!) proti klerikalcem. Istočasno je papež baje namignil kongregaciji za izredne cerkvene

zadeve, da naj sklene nekaj, kar bi zamoglo obnoviti zmožnost zopetnega pogajanja s Španijo. Kongregacija je takoj storila sklep, ki je papeža zelo zadovoljil in navdal z nado, da se bodo nova pogajanja s špansko vlado že lahko pričela ta teden.

Za svobodo Tibeta in Koreje.

Čuje se z veliko gotovostjo, da je angleška vlada predlagala ruski, da naj temeljito revidira angleško-rusko pogodbo iz leta 1907., nanašajočo se na Tibet. V tej pogodbi se priznava kitajska suverenost v Tibetu in se na to še izjavlja, da je vsako vmešavanje od katerekoli strani v notrajne tibetanske zadeve nedopustno. — Protijaponsko gibanje v Koreji vedno narašča. K že obstoječim mnogim tajnim zvezam se je pridružilo še neko novo zelo razširjeno tajno društvo, ki grozi vsem onim Korejancem, ki bi tržili z Japonci, ali sprejemali njihove službe, ali sklepali z njimi zakon, ali stopili v kakokoli zvezo z njimi, z najhujšimi posledicami. Tako si hočejo svobodoljubni Korejci čuvati neodvisnost.

Celjski sokolski zlet

v nedeljo, dne 14. avgusta 1910.

Manifestirajmo z velikansko udeležbo, da čutimo z dragimi nam brati na Štajerskem, ki bijejo v eni najvažnejših postojank — v Celju — najljubšeji boj z janičarji lastne nam grude. Dostojna manifestacija slovenske in slovanske misli naj bode ta najpomembnejša slavnost, ki jo je priredilo slovensko Sokolstvo!

Dnevne vesti.

Dr. Tavčar proti „Jutru“. Kakor je znano, je dr. Tavčar tožil odgovornega urednika „Jutra“ radi razžaljenja časti in sicer radi notice „Odvetniška čast“ v št. 149. „Jutra“. Naš odgovorni urednik je bil v tej zadevi predvčerajšnjim privklat za slišanih po preiskovalnem sodniku pri dež. sodišču in je izjavil naslednje: „Notica je prišla v list brez moje vednosti in tudi ko sem jo v listu prečital, nisem vedel, da se nanaša na dr. Tavčarja. Ker je pa dr. Tavčar vložil tožbo, sem se za stvar zainteresiral, poizvedoval in zbral toliko gradiva, da sem pripravljen nastopiti dokaz resnice.“ Potemtakem pride stvar pred porotnike.

Čudno. „Slov. Narod“ ve dobro, da da pripravljala vlada pravi atentat na avtonomijo Ljubljane in je včeraj tudi javil svojim čitateljem, da predloži vlada cesarju v podpis odlok, da se g. Ivan Hribar ne potrdi za župana. In vendar je oficijelni organ narodno-napredne stranke kaj malo-beseden in samo svari meščane, naj ostanejo

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

Te besede so med ihtenjem vrele z njenih ust. Toda srce Mage se je bilo menda utrdilo v trpljenju in v tem, kar je sama pri sebi imenovala „misel o svojem prokletstvu“. Kajti kmalu se je zazdelo, da se je pomirila.

Vrnila se je v brlog, kjer je bila sprejela papeža v poset. Nato je odprla staro skrinjo, vzela iz nje skrinjico z dragocenostmi, in stlačila v obširen pas vse zlato in drago kamenje, kar ga je imela v predalčku.

Ko je bila gotova, se je ozrla s poslednjim brezupnim pogledom. In rekla je, ne zavedaje se, da govori na glas:

„Končano je . . . Zdaj me ne bo več klicala mater . . . Nihče me ne bo več klical za mater . . . Zdaj nisem več mati, nisem več soproga, nisem več ljubica . . . zdaj sem Maščevanje samo, ki stopa po svoji cesti v noč . . .“

Nato je odšla.

In čim je Maga prekoračila mejo verig, ki so zapirale ulice gheta, se je zazdelo, da se ji pomalem vrača hladnokrvnost. Deset minut nato je stala pred Palačo Smeha.

Šla je kroginkrog; ko je dospela tja, kjer se je zgradba skoraj že dotikala z valovi Tibere, je obstala pred majhnimi vrati in jih odprla s ključem.

Zelo verjetno je, da stara Rosa ni rabila tega ključa prvokrat, nego da je že prej večkrat prihajala v Lukrecijino

hišo. Kajti brez obotavljanja je prekoračila nekakšno majhno dvorišče in zavila v hodnik, na koncu katerega se je napotila po tesnih stopnicah navzgor.

Dospela je v drugo nadstropje, je Maga s sigurnostjo, ki je pričala o njenem popolnem poznanju vseh prostorov, poiskala svojo pot po tem labirintu! Hodila je počasi in molče. Nazadnje je s koncem nohta popraskala na nekih vratih.

Počakala je nekaj hipov; nato je popraskala vnovič, toda to pot na poseben način, kakor da bi dajala dogovorjeno znamenje. Minuto kasneje so se vrata odprla na špranjo, in v temi je zamrmral neki glas:

„Ali ste vi, signora? . . . Sveta Devica! Kako ledena je vaša roka . . . Sedite . . . semkaj . . . za trenotek, da prižgem smolenico.“

Maga se je dala odvesti za roko in je sedla, ne da bi izpregovorila besedo. Človek, ki jo je nagovoril, je hitel prižgati trsko, in v njeni luči se je prikazal majhen starec z mefistofelskim licem in sardonskim nasmehom — isti, ki so ga naši bralci videli v gostilni pri „Lepem Janu“, ko je prinesel Ragastensu vrečo pištol: bil je intendant Palače Smeha, signor Giacomo.

„To ruto na vaše rame, signora Rosa, da vam bo gorkeje, in to blazino pod noge . . . Ali udobno sedite v tem naslanjaču?“

Intendantova postava in vse njegovo vedenje je pričevalo o spoštovanju, skoraj o čiščenju do starke, ki je sedela v naslanjaču.

„Giacomo“, je rekla Maga, „hočem jo videti . . .“

Starec se je zdrznil in sklenil roke.

„Kaj pravite, signora!“ je vzkliknil.

„Pravim, da hočem videti Lukrecijo . . .“

„Signora, česa zahtevate od mene!“

„Nekaj zelo enostavnega in čisto naravnega . . .“

„Toda kako hočete, da naj jo zbudim in ji naznanim ta vaš poset . . .“

„Kdo ti govori o vsem tem . . . Saj niti ne maram, da jo zbudi . . . Hočem samo, da pridem v njeno sobo, to je vse . . .“

„Dočim ona spi . . .“

„Kajpada!“

Starec je zvil roke.

„Zbudila se bo . . . ubije vas . . . saj veste, kakšna tigr je . . .“

„Giacomo, ti govoriš, namesto da bi ubogal . . . Ali se ne morem več zanašati nate? To bi bilo čisto v redu“, je dodala čarovnica z bridkim glasom. „Najprej ljudje prisegajo pokorščino in zvestobo, in se kolnejo na evangelije, da so pripravljeni umreti ob prvem migljaju, nato pa, kakor hitro jih pokličeš, se potuhnejo . . .“

Giacomo se je spustil na kolena. Sardonski izraz njegovega smehljava je bil izginil. Grenka žalost je bila pokrila vse njegovo suhljato, izmučeno, z gubami razorano obličje . . .

„Draga gospa“, je dejal zamolklo, „draga in plemenita gospa, tudi danes sem še pripravljen umreti za vas . . .“

„Samo v Lukrecijino sobo me ne maraš spustiti, kaj-neda? . . . Poslušaj, Giacomo, nekega dne, ko si dospel iz Španjolske, takrat, veš, si za petami sledil človeka, ki si bil prisegel, da ga ubiješ . . . ali ni res tako?“

Intendanta je izpreletel dolg trepet.

(Dalje.)

— mirni. Nam je zagonetna ta malobesednost „Slov. Naroda“ pri tako važnem principijelnem vprašanju in za to pričakujemo, da se v najkrajšem času postavi malo odločnejše na branik mestne avtonomije ljubljanske.

Velikosrbska zarota na Slovenskem. „Slovenec“ nadaljuje z denunciranjem, ker to je vendar njegova sveta dolžnost, za to je plačan in za to vlada ne bo potrdila izvolitve župana Hribarja. Posebno se zaletuje v „Edinost“, ki pravi, da ima tudi avstrijski patriotizem svoje meje. Kaj je naravnost od tega? Saj Slovenci menda vendar ne živimo samo za to, da bi se ne prestando drli „vse za vero, dom, cesarja“, nego bi morali imeti v tej naši ljubi Avstriji tudi kaj — pravice! „Slovenec“ menda misli, da Slovenci ne potrebujemo nobenih narodnih pravic in da popolnoma zadostuje, ako se v Avstriji dobro godi — katoliški duhovščini in ker se duhovščini res dobro godi, bi morali biti Slovenci brez pogoja navdušeni avstrijski patrioti, četudi smo preganjani kot divja zverina in četudi teptajo odločilni krogi naše pravice z nogami! Fui!

Schwarzova revolucija v Ljubljani. Baron Schwarz bi rad na Kranjskem igral ulogo kakega despota, da bi bila era njegovega predsedništva nekaka strašljiva doba za slovenski narod! A možakar je veliko prenaiven, ako misli, da bo s svojimi bedarijami provociral Slovence tako daleč, da bi se spozabili. Sedaj se baroneček zopet pripravlja, da bi razvnel Slovence! A v svoji zlobnosti je tako neumen, da se pripravlja tako, da že vsa Ljubljana ve za varnostne odredbe kritičnih dni! Skombiniral si je pa vso stvar takole: Celjski nemškutarji bodo mogoče napali Slovence, ki se bodo hoteli revanžirati v Ljubljani, v splošno ogorčenje vržem še bombo z razglasom, da cesar ni potrdil županove izvolitve, v Ljubljani imam sedaj velesrbsko iredento in agenturo; a najinteresantnejše je na vsem tem, da se bodo vsi ti dogodki ravno vršili v dnevih cesarjevega jubileja! — Tako kombinira velemodri satrap, vso kranjsko žandarmerijo je že konsigniral, da mora od 10. avgusta naprej biti pripravljena za odhod v Ljubljano. Odveč se nam zdi, da bi apelirali na ljubljansko občinstvo, da naj popolnoma ignorira odredbe barona Schwarza, ki trpi na velikanski megalomaniji, in njegovih perverzih adlatusov. — Ko pa pride čas, govorila bo slovenska javnost z baronom Schwarzom tako, kot zasluži tak človek!

Kakih sredstev se poslužujejo ljubljanski nemški trgovci. Pred enim tednom je naročil neki trgovec iz Gorenjskega pri neki ljubljanski tržnici umetelni ogenj. Ker je pa ta tržnica prodajo umetelnega ognja opustila, je oddala brez vednosti naročitelja naročilo tržnici F. Kaiser, ki je blago tudi takoj poslala. Toda naročitelj je kot zaveden Slovenec odgovoril tržnici, da od nemškutarske firme ne sprejme nobenega blaga. Nato mu je trgovec Kaiser poslal račun in pismo, v katerem zatrjuje, da je Slovenec(?) in da je sedaj tržnica Kaiser prešla v slovenske roke. Torej, tako umazanih sredstev se poslužuje nemški trgovec. Zatajujejo celo svojo narodnost, samo da bi preslepili slovenske odjemalce.

Žalostno priznanje. Poroča se nam: Oskrbnik nemške Valvarzorjeve kočje pod Belščo na Stolu se je izrazil, da bi se morala kočja, če bi je ne posejali slovenski turisti, takoj zapreti. Prijatelji, ali vas popolnoma nič ne ženi, ko vidite napisno desko „Valvarshütte“. Ali je to morda slovenska zavednost. V „Prešernovi koči“

na Stolu (2000 m) velja steklenica piva samo 50 vin., dočim velja v nemški Valvarzorjevi koči, ki je za 700—800 m nižje, 60—70 vin. Slovenski turisti, zahajajte samo v slovenske kočje.

Kočevarska pamet. Prejeli smo iz Kočevja: V glasilo kočevarskih Nemcev pravi dopisnik, da se je vršilo zborovanje slov. društev 31. avgusta. Mi želimo dotičnemu dopisniku, ki tako daleč naprej vidi, da bi tudi on mesec dni pozneje umrl kot bi moral. No, pa saj se še škof zmoti, pa se ne bi kak zabit Kočevar!

Alli je to mogoče? V celjskem „Nar. Dnevniku“ čitamo: Nemške ljudske šole v Ljubljani so: mestna petrazredna deška, Schulvereinska štirirazredna deška, mestna osemrazredna dekliška, uršulinska petrazredna dekliška in dekliška šola v Huth-Hansovem zavodu. V mestno nemško deško ljudsko šolo je hodilo 43 slovenskih dečkov. Schulvereinska baje sprejema samo nemške učence. Najbolj se zanemarija narodna vzgoja pri deklicah. Nemška mestna dekliška šola izkazuje 93 slovenskih deklet. Uršulinska nemška ljudska šola ima 180 Slovencev. Razen tega imajo uršulinke še nemško dekliško meščansko šolo, v kateri je tudi 97 Slovencev. Koliko jih je v Huth-Hansovem zavodu, ne vemo. Vsega je kakih 400 slovenskih deklet, ki se vzgajajo nemški in se torej odtegujejo slovenstvu v našem središču v Ljubljani! Med temi se najdejo tudi znana imena, n. pr. v uršulinski nemški šoli: Kokalj Božena aus Laibach v IV. razredu in v V. razredu Kokalj Marianna aus Laibach. Poznava-li ljubljanskih razmer trdijo, da sta to hčerki odvetnika dr. Kokalja. Mi tega ne moremo verjeti, da bi slovenski naprednjak kar v eni sapi zatajil obe načeli svojega prepričanja: narodnost in naprednost ter dal svoje hčerke v vzgojo nemškim nuna! Prosimo pojasnila!

Zaupni shod narodno-radikalnega dijaštva se vrši 6., 7. in 8. septembra v Ljubljani. Dan preje zborujejo pragmatični odseki „Adrije“, „Slovenije“ in „Tabora“.

Nagrada najditeljem Rožičeve glave. Naš včerajšnji poziv je imel že uspeh: Za najditelja Rožičeve glave je izročila Neime-novana v Ljubljani 3 krone. Gosp. J. V. Baloh, trgovec, Moste pri Žirovnici K 1.— Pričakujemo novih prispevkov.

Za brate Srbe. Občina „Saj je vse glih“ v Radovljici je zbrala in poslala našemu uredništvu 10 K za ponesrečence povodom velike povodnji v Srbiji. Hvala! Svoto smo poslali g. K. Glavinicu, belgrajskemu županu, kot predsedniku pomožnega odbora za ponesrečence, ker je ljubljanski odbor že zaključil račune in izročil nabrane prispevke belgrajskemu odboru.

Škandalozne razmere v mrtvašnici v D. M. v Polju. V mrtvašnici v D. M. v Polju se nahajajo tako škandalozne razmere, kakor menda nikjer v celi Evropi. Dne 13. februarja t. l. so potegnili nekega nesrečnika iz Ljubljane in ga prenesli v mrtvašnico, kjer ga je naslednje dni komisija iz Ljubljane obducirala. Meseca maja so sorodniki utopljenca, ki so obiskali pokojnikov grob, slučajno stopili tudi v mrtvašnico. In čudol! Po preteku treh mesecev se je na dotični mizi še nahajala strjena kri, na lesenem podzglavniku pa s krvjo prilep-ljeni lasje, katere je potem pokojnikov sin s papirjem odstranil. — Še bolj škandalozen slučaj je pa drugi. Ravno v tej mrtvašnici je bil meseca julija obduciran nek drug utopljenec. In še danes stoji v mrtvašnici več kot meter dolga

luža, napolnjena s strjeno krvjo. Tako pijeteto do mrtvecev imajo gotovo samo v D. M. v Polju, v eni najbolj zagrizenih klerikalnih občin na Kranjskem sploh. Sorodniki pokojnika so morali takoj na pokopališču plačati pogrebne stroške, ker jih drugače niso hoteli izpustiti, a pristojna cerkvena oblast se niti ne zmeni, da bi vsaj po afriško uredila razmere v mrtvašnici. Seveda denar je poglavitna, vse drugo pa postranska stvar. Lasje in kri mrtvecev pa lahko čakajo do poslednjega vstajenja.

Iz davčne službe. Predsedstvo finančnega ravnanstva za Kranjsko je imenovalo abiturienta Josipa Vrtovca za davčnega praktikanta in ga oddelilo c. kr. davčnemu uradu za ljubljansko okolico.

Imenovanja v geodetični službi. Predsedstvo finančnega ravnanstva za Kranjsko je imenovalo evidenčna geometra drugega razreda Frana Jerneja Zupančiča in Frana Omerzo, evidenčnim geometrom prvega razreda v desetem činov. razredu.

Ljubljanski drevored „Zvezda“ in tuji. Če pride tujec v „Zvezdo“, ki bi morala biti ponos cele Ljubljane, v resnici ne more odnesti lepih vtisov. Opoldne hodijo ljudje v „Zvezdo“ obedovat, kar je skrajno neokusno, ponoči pa spat. Park vendar ni bil zato napravljen. Vprašamo slavnega mestnega magistrata, ali bi se ne dalo proti tem grdim navadam ničesar ukreniti. Kaj pa si bodo mislili tuji. S tem se gotovo ne pospešuje tujski promet.

Divjaki. Mnogi se pritožujejo na gozd-nega čuvaja na ljubljanskem gradu, da je surov v obveščanju s posetniki gradu. Mi smo to po zaslugi ožigosali, da je v Ljubljani dosti takih ljudi, ki menda nimajo drugega dela kot kvariti mlada drevesca na gradu in tudi drugod. Radi takih divjakov trpijo potem tudi oni, ki zahajajo na grad za to, da se malo sprehodijo in se navžijejo svežega zraka in lepega razgleda. Na take divjake, ki hodijo na grad kvariti nasade, naj se strogo pazi in se jih tudi strogo kaznuje.

Slovanski gasilski zlet. Tovariši Čehi se odpeljejo v Trst dne 16. t. m. Odhod vlaka iz Ljubljane ob 6. uri 30 min. jutraj, prihod v Postojno ob 8. uri 30 min. Ogled postojnske jame in obed; odhod iz Postojne ob 1. uri 30 min., dohod v Trst ob 3. uri pop. Cene vožnje K 3:50, vstop v jamo K 1.— S tem vlakom, za katerega se bodo dobili vožni listki pri blagajni, se lahko odpeljejo tudi drugi gasilci in prijatelji.

Pogreša se od 2. t. m. 15letna Marija Grilova, hčerka železniškega uslužbenca Ivana Grila, stanujočega v Komenskega ulici št. 36. Pri odhodu od doma je bila deklica oblečena v sivkasto kratko krilo in rdeč predpasnik. Na glavi je imela rujav slamnik. Če se kje pojavi, naj se obvesti očeta.

Neprijeten prizor. Včeraj zvečer okoli polosme ure je obležal za gostilno „pri Lipi“ ob Ljubljani nek pijanček. Stražnik, ki je prišel na lice mesta, je sporočil po zeleni voz na magistrat. Seveda se je zbralo po stari ljubljanski navadi vse polno rado-vednežev okoli pijanca. To je pa bržkone razburilo stražnika, da je začel postopati s pijancem skrajno surovo; ko je prišel zeleni voz je najprej nahrulil voznika, potem pa zgrabil pijanca in ga za rokav vlek po pesku do voza. Vsi navzoči so protestirali, da policijski stražnik postopa tako surovo proti pijančku, ki je ležal brez zavesti. Stražnik se je pa začel jeziti na občinstvo, ki je enoglasno obsojalo to surovost! Ko

se je oglasila iz neke hiše neka dama in se zgrazala nad takim početjem, je stražnik zavpil nad njo: Kaj vas to briga, ako vam ni vseč, pa pojdite doli in ga vi spravite v voz. Recite še eno besedo, pa vas nazanim! — Mislimo, da je tako postopanje stražnika proti pijančku, ki je že precej star in epileptičen, skrajno neprimerno, naravnost je pa surovo obnašanje napram občinstvu, ki se zgrazla nad tem postopanjem!

Nepošten hlapec. Ko je poslal pred par dnevi nek trgovec na sv. Petra cesti hlapca Jakoba Zevnika s konji h kovaču, mu je dal tudi 29 K denarja, da bi nazaj grede kupil ovsu. Ko je kovač konje podkopal, jih je hlapec izročil nekemu neznanu, sam pa z denarjem neznanu kam pobegnil. Zevnika, ki je bil zaradi goljufije in poverjenja že predkaznovan, je v soboto policija aretovala in izročila sodišču.

Nepreviden voznik. V soboto zvečer je na Bleiweisovi cesti povozil hlapec Ivan Klanšek umirovljenega železniškega uslužbenca Ivana Kraljiča. Povoženi je zadobil več lahkih telesnih poškodb.

Z žebljem ga je ranil. Ko sta se včeraj v Hradeckega vasi srečala čevljar Karol Goršič in Ivan Selan je slednji hotel udariti Goršiča z velikim žebljem po glavi. Goršič se je branil in zgrabil Selana za roko. Med ruvanjem je bil Goršič ranjen na desni roki.

V pijanosti. Včeraj se je napil v neki žganjarni delavec Franc Rogel. Ko je šel na stranišče je padel in pri tem zadrl glavo na kamnite stopnice. Poškodoval se je nad desnimi očesom.

Izgubljen in najdeno. Mesar Alojzij Kunej je izgubil 5 bankovcev po 10 K. — Posestnica Marija Severjeva je izgubila črn dežnik. — Nožarjeva žena Marija Juvanova je izgubila črno denarnico z manjšo vsoto denarja. — Izvošček Ivan Ahlin je našel zlat prstan. — Dijak Emil Krištof je našel ročno torbico z denarnico in očali. — Gospa Antonija Süssbauerjeva je našla denarnico z manjšo vsoto denarja. — Železniški ekspedient g. Ivan Kovač je našel zlat ključek od veržice. — Črkostavec g. Avgust Ropič je našel zlat prstan. — Dijak Franc Vakselj je našel ženski uhan. — Izgubljenih je več informacijskih listin.

„Slovenske Filharmonije“ oddelek koncertira danes od 8. do 12. zvečer na vrtu hotela „Tratnik“ (Zlata kaplja) sv. Petra cesta št. 27. Vstopnina 40 vin. — Drugi oddelek igra od pol 5. popoldne naprej v hotelu „Tivoli“. Vstop prost.

Na skupščino „Zaveze avstrijskih jugoslovanskih učiteljskih društev“ v Novem mestu

so došli še sledeči brzojavni in pisмени pozdravi:

Postojna. Naš boj proti krivici je plemenit. Zato pogumno naprej v znamenju kulture in prosvete. Postojnski naprednjaki.

Postojna. Današnjemu zborovanju želi najboljši uspeh, mestno županstvo Postojna. G. Pikel, župan.

Sežana. Nevstrašeno naprej do stanovske osamosvojitve kličejo zvesti tovariši, sedaj vojaki.

Slovenji Gradec. Pri okrajni učiteljski konferenci v Slovenjem Gradcu zbrano učiteljstvo slovenjegraškega in šoštanjkega okraja, Vam sporoča tovariške

Mali listek.

ARNOŠT WINDISCHER:

Moji spomini.

(Dalje.)

A žal, da svojega naklepa nisem mogel uresničiti. — Večen strah, pričakovanje in negotovost, to vse je s tako silo delovalo na me v preiskovalnem zaporu, da sem se čutil že takrat jako slabega; mati me je od dne do dne izpraševala, kaj mi je, silila me je, da grem k zdravniku; jaz sem jo tolažil, da sem zdrav, a vedel sem, da sem ji lagal; čutil sem, da mi pešajo moči; nazadnje sem šel vseeno le k zdravniku, ki me je preiskal in mi nujno nasvetoval, da moram na jug. In odpotoval sem v starodavni Dubrovnik — južno Dalmacijo. A niti vsa krasota in lepota teh krajev mi ni mogla povrniti miru in zadovoljnosti, vedno mi je bila pred očmi ječa, ki mi jo je odmeril slavni sodni dvor. Koliko nemirnih noči sem prečul tukaj, kolikokrat sem se sprehajal ob morski obali in premišljeval: samo en skok in konec je vsemu... konec trpljenju, boleznim... ali preveč vezi je bilo, ki so me vezale na življenje; mislil sem si, mlad sem še, tudi to prenesem.

Za časa svojega bivanja v Dubrovniku, dobil sem tudi poročilo, da sem tudi jaz med glavnimi osumljenci povodom sne-manja nemških napisnih tabel v Ljubljani. Ni me iznenadila ta vest, ker postal sem popolnoma apatičen za vse, kar se je go-

dilo okoli mene, tudi poročilo, da sem bil zopet obsojen na dvomesečno težko ječo radi tega delikta me je pustilo popolnoma mirnega. To dvomesečno ječo mi je sicer pozneje kasacijsko sodišče povišalo še za en mesec, tako da sem imel presedeti devet mesecev težke ječe in ako prištem še oni mesec preiskovalnega zapora potem je vsega skupaj bilo celih deset mesecev.

V Dubrovniku sem ostal do majnika; v tem času sem kolikor toliko okrevljal, da sem se odločil takoj nastopiti svojo kazen. Odpeljal sem se v Ljubljano... Še nikdar nisem bil tako otožen, kot takrat, ko sem se vračal v Ljubljano, ko se je dvignil pred mojimi očmi ljubljanski grad; vselej sem bil še zadovoljen, kadarkoli sem se vračal iz kakega potovanja v Ljubljano, ko sem zagledal znane kraje, znane osebe, ali sedaj me je čakala kruta bodočnost.

Napočilo je krasno majnikovo jutro in z njim dan, ki sem ga določil, da poplačam svoj veliki dolg. V rano jutro sem se že prebudil, plašno in nekako v strahu sem pogledal naokoli. Prvi solnčni žarki so svetili skozi napol zastarte zastore in obsevali moji skromni, tihi dom. Dasi sem se trdno odločil, da ta dan nastopim svojo kazen, vendar sem bil skrajno razburjen, nemirno sem se premetaval po postelji; naenkrat pa mi je obličalo oko na samokresu, ki sem ga imel pripetega nad svojo posteljo. Vzel sem ga v roke in opazoval; šest nabojev, samo neznamenit pritisk in končano je vse, za večno vse končano, nikdo ne more potem več tirjati od mene, da

plačam svoj veliki račun. Polotila se me je misel: danes hočem plačati svoj veliki račun, a zakaj ga ne bi danes pretrgal, tako v trenutku, nikdo ne bo vedel tega, sam sem, in ko bo vse končano, bom miren, rešen vsega trpljenja!

Toda ne! Proč strah, proč obup, z odprtimi in jasnimi očmi glej v bodočnost, ki naj bo še tako grozna in huda! Položil sem samokres zopet na mesto. V tem je prišla k meni k postelji moja mati, prijel sem jo za roko in ji naravnost, brez vsakih ovinkov povedal, da nastopim danes svojo kazen; preplašeno me je pogledala, ničesar ni rekla, čutil sem, da se je stresla, obrnila se je in odšla iz sobe. — Tudi jaz sem hitro vstal in odšel od doma. Šel sem na Rožnik.

Še nikdar ni delovalo majnikovo jutro s tako silo na moja čustva, še nikdar nisem s tako slastjo užival naravnih krasot... Vsa narava se mi je zdela krasna, neskončno svetišče prostosti svobode, udihaval sem ta svobodni zrak s polnimi plućmi, udihaval sem ga jaz napol jetnik. Vse dopoldne sem hodil naokoli po gozdu, in vsak korak sem zapazil nekaj novega. Prišel sem k razgledu, in pred mano se je razprostirala bela Ljubljana v majnikovem jutru, še nikdar se mi ni zdela tako lepa in priključiva, kot ravno danes, ko se poslavljam za toliko časa od nje. Trenotno sem še enkrat pregledal vse znane prostore, opazil sem „Narodni dom“, kraj, kjer sem prebil v sokolski telovadnici, najlepše trenutke svojega življenja. In polastile so se me zopet sentimentalne misli;

danes se poslavljam od Vas, bratje, in kdove ako ne za vedno? Vi živite... jaz, jaz grem pa umirat v zaduhle nizke celice za zamrežena okna jetnišnice; toda bodite prepričani, da bom takrat, ako se povrnem zopet med vas, isti, ki sem bil doslej, ki ostanem vedno!

Prišel sem domov; mati je pripravila kosilo; ves čas pri obedu sva molčala, opazoval sem jo tako, da me ni ona videla in opazil sem, da so objokane njene oči; vedel sem, kako rada bi mi ugovarjala, da bi preložil svoj sklep, da bi ostal še pri nji, a vedela je, da bi bilo zastonj, ker me je dobro poznala, kako neomahljiv sem v svojih trdnih sklepih. Po obedu sem oblekel svojo najslabšo obleko, odložil vse svoje stvari, ki sem jih vedno nosil seboj, samo neznamenit listek sem si vtaknil v žep svojega telovnika. — V tem so začeli prihajati moji prijatelji, ki so mi obljubili, da me sprejmo do jetnišnice. Prišlo je tudi nekaj mojih sorodnikov. Skrajno mučno mi je bilo to in bal sem se trenutka slovesa, zato sem se pa odločil, da se poslovim popolnoma na kratko.

Naglo sem stopil k materi, objel in poljubil, spregovoril par besed v slovo in planil do vrat... V tem mi je zadonel na ušesa prestrašen vsik, obrnil sem se in videl, kako je moja teta držala mojo mater, ki je jokala kot malo dete... Nazaj k nji, ali naprej? Naprej, zakaj jo mučiti delj časa, končano naj bo vse, zapustil sem sobo in se napotil s prijatelji na ulico... (Dalje.)

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3
priporoča svojo trgovino ur, juvelov, raz-
ličnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih
oprav itd., itd. 6/10-1
Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Tapetnik D. Puc

Ljubljana, Marije Terezije c. 16
se priporoča za vsa dekoracijska in
tapetniška dela. Divani, otomani, mo-
droci se izdelujejo po najnižji ceni.

Poletna konfekcija

za dame, gospode, deklice, dečke in otroke se
prodaja zaradi minule sezone do konca avgusta
po izredno znižanih cenah
v „Angleškem skladišču oblek“

O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5

Naznanilo preselitve!

Dovoljujem si vljudno naznaniti svojim
cenjenim naročnikom in slav. občinstvu, da
sem preselil svojo

čevljarstvo obrt

Iz Sv. Petra ceste št. 55

na Sv. Petra cesti št. 51.

Zahvaljujem se svojim cenj. naročnikom
za izkazano mi dosedanje zaupanje in se
priporočam še za nadaljno njihovo naklo-
njenost ter beležim z odličnim spoštovanjem

Jos. Čertalič,

čevljarstvo mojster, Sv. Petra c. št. 51.

Franc Souvan sin - Ljubljana

Mestni trg šte. 22 in 23

Manufakturna veletrgovina.

Zagrebska tovarna, tvrdke Henrik Francka sinov, v vsakem oziru novodobno urejena,
izdeluje svoje proizvode izključno le iz najboljših sirovin.

V Vaš prid bode, bode li pri nakupovanju dajali prednost temu izvrstnemu proizvodu
pravemu : Franckovem : kavnem pridatku z mlinčkom,
iz zagrebske tovarne.

sl. Zaga V. Y 1102, 5:9 I. V.

Tovarna vozov

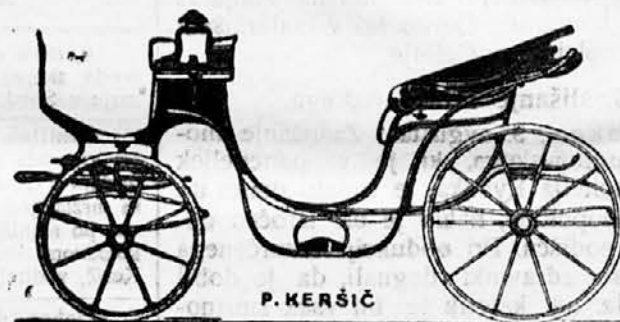
Peter Keršič v Sp. Šiški

priporoča

svojo bogato zalogo različnih vozov.

Sprejemajo se vsa v to stroko spadajoča naročila in
popravila po primerno nizkih cenah.

===== Sprejema se tudi les v žaganje na parni žagi. =====

Za točno in solidno delo se jamči.
Že rabljeni vozovi se jem-
===== ljejo v račun. =====

Prvi notranjski pogrebni zavod v Postojni

prireja pogrebe treh vrst: I., II. in III. razred.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča kakor: kovi-
naste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence s trakovi

Brzjav :
Pogrebni zavod Postojna.

in napisi, ter voščene sveče.

Prevzema pogrebe po vsem
Notranjskem.

Za cenjena naročila se najtopleje priporoča

Prvi notranjski pogrebni zavod v Postojni.

Delniška glavnica:
K 5.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 450.000.

Stritarjeva ulica šte. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih $4\frac{1}{2}\%$.